

Motion till riksdagen

1989/90:Jo75

av Torsten Karlsson m.fl. (s)

med anledning av prop. 1989/90:146

Livsmedelspolitiken

Östergötland är ett utomordentligt rikt och dessutom varierat jordbrukslän. Länet rymmer såväl stora arealer av det rena, högproducerande slättjordbruket med företrädesvis spannmålsproduktion som mellan- och skogsbygderna med stor andel husdjurshållning. Stora lövträd och särskilt ekar dominerar på ett unikt sätt markerna söder om Linköping. Jordbruket i skogsbygderna i t.ex. Kinda och Ydre kommuner kan under inga förhållanden konkurrera i spannmålsproduktion med slättbygderna i västra länsdelen.

Vi anser att en förändring av landets jordbruks- och livsmedelspolitik i enlighet med regeringens proposition 1989/90:146 är nödvändig. Emellertid kommer en sådan omläggning av politiken att kraftigt beröra ett jordbrukslän som Östergötland. Omläggningen måste därför ske under sådana villkor att odlings- och kulturlandskapet inte i grunden förändras.

Slättjordbruket är på grund av sin bördighet och sin rationella arrondering mycket konkurrenskraftigt jämfört med skogs- och mellanbygdens jordbruk. Utan särskilda anpassningsåtgärder skulle slättjordbruket, vid en omställning av jordbruksproduktionen och vid en allmän neddragning av produktionsvolymerna, lätt ta över mellan- och skogsbygdernas produktion med en skogsplantering av dessa trakter som följd. Alternativt skulle det bli nödvändigt, för att hävda mellanbygden, att plantera skog på betydande slättarealer.

Skogsplantering på större arealer ter sig inte som något attraktivt alternativ vare sig från miljö- eller kulturutgångspunkt i Östergötland. Såväl slättbygd som skogs- och mellanbygd skulle på ett avgörande sätt ändra karaktär om skogsplantering i större skala tilläts.

I propositionen aviseras tillsättandet av en arbetsgrupp inom regeringskansliet med uppgift att pröva om det är ekonomiskt rimligt att i Sverige producera etanol för drivmedel. Förutsatt att arbetsgruppen kommer fram till att etanolproduktion och etanolbruk är ekonomiskt försvarbart kan vi konstatera att Östergötland har de bästa förutsättningar för att hysa en större anläggning för etanolframställning.

I Östergötland kan produceras betydande kvantiteter råvara för etanol i form av t ex spannmål, sockerbetor och potatis. I länet finns tillgång till goda kommunikationer och ändamålsenlig industrimark. Dessutom finns i länet betydande silokapacitet liksom också en foderfabrik där restprodukter kan omhändertas. För länet talar också förekomsten av en djuphamn.

Etableringen i Östergötland av en etanolfabrik skulle vara av utomordentlig betydelse för balansen i det östgötska jordbruket. Råvaruproduktion för etanolframställning i slättbygderna skulle skapa de nödvändiga förutsättningarna för en bibehållen jordbruksproduktion för livsmedelsändamål i skogs- och mellanbygderna. I dessa senare bygder krävs bl.a. ett betydande antal betesdjur för att hävda de unika ängs- och hagmarkerna.

En etanolfabrik i Östergötland skulle med lätthet kunna försörjas med råvara från länet och också vid behov från angränsande län. Östergötland har också i övrigt, enligt vad vi framhållit ovan, de bästa förutsättningar för en lyckosam etablering av en etanolfabrik.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om etanoltillverkning i Östergötland.

Stockholm den 8 maj 1990

Torsten Karlsson (s)

Berit Löfstedt (s)

Viola Furubjelke (s)

Ingvar Björk (s)

Sture Thun (s)

Maj-Inger Klingvall (s)

Sonia Karlsson (s)